

П'ЯТЬ ЦЕ ТІВ в Злуч. Дер. Америка СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237. Тел. Т. Н. Соссу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

У ПІДГОТОВІ ДО НЕБУВАЛОГО ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ

Вашингтон, 14 січня. — Конгрес виходить президентового проєкту збалансованого бюджету, який має бути пред'явлений у понеділок. Загально заповідають, що це буде найвищий бюджет в історії країни з уваги на провідну роль, яку грає Америка серед теперішнього положення в світі. Якого бюджету треба сподіватися, можна судити з економічного послання, яке пред'явив президент у п'ятницю минулого тижня. У ньому заповідана мобілізаційна програма на кілька років наперед, а в ній передбачені видатки від покінчення війни, бо в р. 1946 було їх 4,985. Зате вало цього безробітних днів — з 50,500,000 в 1949 р. до 38,500,000 в 1950 р. Це тому, що в минулому році не було страйку вуглекопів, який попереднього року забрав багато часу.

СЕН. ТОБІ В КОМПІС ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
Вашингтон. — Сен. Чарлс Тобі з Нью Гемпшир, звисний зі своєї підтримки двопартійності в закордонній політиці, призначений на члена сенатської комісії закордонних справ, де саме опорожнилося одне місце, зарезервоване для републиканців. З інших конгресових назначень замінив Сен. Ірвінг Айвс обійняв на нове місце в комісії праці й прилюдних відносин; свийкий сенатор Річард Ніксон з Каліфорнії дістав місце в комісії праці.

ПРОВІРКА ПОДОРОЖНИХ З АНГЛІЇ З УВАГОЮ НА ЕПІДЕМІЇ
Нью Йорк. — Служба Прилюдного здоров'я Злучених Держав поробила всі приготування до перевірки подорожних, які прибувають з Англії кораблями й літаками з уваги на епідемію інфлюензи, яка там змагається. Теж побоюються заволічення віспи з Англії, якої кілька випадків там занотовано.

ГЕРОЙСТВО ДІВЧИН ПІДЧАС ПОВІТРЯНОЇ КАТАСТРОФИ

Філадельфія. — Сім осіб, включаючи й героїку-службачку згинули на літаку, коли літак ДіСі-4, приналежний до Нешенел Ерлайнс, запалився на Міжнароднім Майдані в другій год. пополуночі в неділю. Літак прилетів з Ньюарку, Н. Дж. У перелеті до Норфолк, Ва., він осів на майдані і мав затриматися на кінці мурованого шляху, збудованого для літаків. Однак внаслідок розтального снігу дорога стала хованька, колеса літака не могли спинитися в означених місці й літак попав у рив. Деякі подорожні попали в паніку. Тоді завідателка, панна Мері Франсес Гавелі, почала успокоювати подорожних і вивела одну частину з них в безпечне місце. Коли повернулася, щоб врятувати решту подорожних, літак запалився внаслідок вибуху газозліно і дівчина згинула в полоніні разом з сімома іншими особами. Виртувалося 21 осіб, між ними оба пілоти. Місс Гавелі походила з Фанвіль, Колеса літака не могли спинитися в означених місці й літак попав у рив. Деякі подорожні попали в паніку. Тоді завідателка, панна Мері Франсес Гавелі, почала успокоювати подорожних і вивела одну частину з них в безпечне місце. Коли повернулася, щоб врятувати решту подорожних, літак запалився внаслідок вибуху газозліно і дівчина згинула в полоніні разом з сімома іншими особами. Виртувалося 21 осіб, між ними оба пілоти. Місс Гавелі походила з Фанвіль, Колеса літака не могли

СЕН. ДОГЛЕС ЗА КОНТРОЛЮ КОНГРЕСУ НАД ВИСИЛКОЮ АРМІЇ ЗАКОРДОН

Вашингтон. — Сенатор Пол Г. Доглес, демократ з Ілліной, перейшов до табору сенаторів, які змагають до обмеження права президента при висиланні армії до Європи. Це вже другий демократичний сенатор, який

В АМЕРИЦІ

● Новий твір Сінклера Льюїса, який номер минулого тижня в Рімі, буде виданий в Київ. Його назва: „Світ така широкія“.
● На зразок „великої дебати“ над закордонною політикою в Конгресі, ведеться теж подібна дебата в великих часописах при допомозі платних оголошень. Часопису дебата започаткував журнал „Тайм“ оголошенням на цілі дві сторінки в п'ятницю минулого тижня.
● „Загроза Червоного Суботажу“ це загальное книжки Фендла Еріксон і Огдена Ріда, виданої як відбиток статей з Нью Йорк Геральд Трибун. За другу війну був молний памфлет „Суботаж“ написаний комуністичними праггаторами на логідження національних груп, між ін. й української в Америці.
● „Юнайтед Нейшнлс“ це нова назва середовища, з якого пресою агенції передають вісті по цілому світі. Є це будинок при 43 вулиці в Нью Йорку, де містяться секретаріат Об'єднаних Націй.

Війська О. Н. залишаються в Кореї — твердить ген. Коллінс

ШЕФ ШТАБУ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ ЗНОВУ В КОРЕЇ; ЗАПОВІДАЄ ПІДКРІПЛЕННЯ

Корея, 15 січня. „Війська Об'єднаних Націй цілком певно залишаться в Кореї і продовжуватимуть боротьбу“ — заявив сьогодні шеф штабу Американської Армії, ген. Лотон Коллінс, на пресовій конференції в головній квартирі Восьмої Армії, під час своїх чергових відвідин на фронті, відмовляючись, проте, від будь-яких висяень на тему можливостей дальшого розвитку. Ген. Коллінс прилетів на фронт літаком ген. МекАртура з Токіо і на аеродромі його зустрів командант Восьмої Армії, ген. Ріджвей, що ще недавно був його заступником шефа штабу в уряді. Ген. Коллінс заявив кореспондентам, що він не має жадних коментарів щодо „теперішнього положення та можливостей дальшого розвитку“ на фронті, але „як на тепер, залишаємось і продовжуємо ватимемо боротьбу“. Ген. Ріджвей відрозу додав, що в цій справі не може бути жадного сумніву. Ген. Коллінс висявив свої вже четверті з черги відвідини на фронті бажанням безпосередньо провідити як справи маються там чи як можна б допомогти. Він заповів можливість дальшого підкріплення для альянтських сил „в найближчих місяцях“.

ВАНЖЛИВІ ВІСЬКОВІ НАРАДИ В ТОНІО

Токіо, 15 січня. До головної квартири ген. МекАртура в Токіо прибули вчора, крім шефа штабу Армії, ген. Коллінса, теж ген. Волтер Бедел Смит, колишній шеф штабу на європейському театрі, опісля амбасадора в Москві і тепер шеф Центральної Розвідчої Агенції, та ген. Гойт С. Ванденберг, шеф штабу Авіації. У офіційному повідомленні сказано, що обидва команданти приїхали „на штабові відвідини далеко-східного командування та у відповідь на давнє вже запрошення ген. МекАртура“. Вважається, що головним предметом нарад будуть дальші напрями для розвитку в Кореї та ціле положення на Далекому Сході. Наради генералів окутані найбільшою таємницею, але в поінформованих колах вважається, що проблема есентуального стратегічного бомбардування Китаю теж могла бути на їх порядку. Передбачується можливість деяких дальших змін в командному складі на Далекому Сході.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА СТАВИТЬ ПЕРЕДУМОВИ СПІВПРАЦІ ЗІ ЗАХОДОМ

Франкфурт, 15 січня. — Західно-німецький канцлер, д-р Аденауер, відкинув вчора східно-німецькі пропозиції щодо об'єднання, видаючи рівночасно деякі передумови повної співпраці, головно в оборонній ділянці, зі Заходом. Промовляючи на зібранні Християнсько-демократичної партії Вестфалі в Вільфелд, він заявив, що федеральний уряд навіть не думає входити в переговори з маріонетковим урядом Східної Німецьчини щодо об'єднання на видигненій комуністами базі, але теж має деякі передумови для завершення співпраці зі західними альянтами. До цих передумов д-р Аденауер зараховує: 1. Окупаційний статут для Німецьчини заступити мировим договором, а західні високі комісаріати Радою амбасадорів; 2. Німецькі оборонні сили, що мають бути організовані для оборони перед совєтською агресією, повинні дістати „абсолютну рівноправність“ з усіма іншими західно-європейськими оборонними силами; 3. Західна Німецьчина, незалежно від свого власного вкладу в оборону, повинна одержати від альянтів відповідну фінансову допомогу для розбудови своєї оборони, і т. п. Д-р Аденауер вважає, що при відповідній поставі західних альянтів, зокрема при швидкому

ОБГОВОРЮЮТЬ СПОСОБИ ОФЕНЗИВИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Вашингтон, 13 січня. — Тузні провідних осіб з цілої країни радили два дні в департаменті стейту над приспіншенням ідеологічної офензиви проти міжнародного комунізму. У нарадах брали участь провідники в політиці, в науковому русі, в бізнесі, навіть і теологи. Всі вони мали на увазі зробити успішною пропаганду проти світового комунізму. Наради зосередилися до трьох питань, а саме: Як виявити наверх помилки, фальш, облуду і напасти комунізму таким, яких комуністи нападають як на своїх противників; як найти найнижчий „спільний знаменник“ для всіх некомуністичних урядів; як перемінити засади демократії на такі форми, щоб ними можна було заманити людей, як до високого ідеалу, замість проповідувати загальні заклякки. Коли найдуться відповіді на ці питання, тоді можна буде застановити комуністичну офензиву, яка йде дальше між народами. Урядовці признають, що департамент стейту застановляється довгий час над цими справами і тому так заінтересований нарадами з мін, тижня. Вони відбулися в бюрох департаменту, однак учасники нарад не мали ніяких вказівок від департаменту і склали свої засади. Не зважаючи на це, департамент покористується вислідами праці згаданих провідників прилюдної думки при начеркненні програми своєї офензиви проти світового комунізму.

„СУЧАСНА УКРАЇНА“ — НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК В НІМЕЧЧИНІ

В Мюнхені, Німецьчина, появилася з датою Різдва перше число нового українського дво-тижневика „Сучасна Україна“, „органу української визвольної думки“. Газету видає Закардонне Представництво УГВР, а відповідальним видавцем є Володимир Стахів. В початкових висяненнях редакція — в статті „Прагнення до єдності української еміграції на базі визвольної боротьби на Рідних Землях“, заявляє, що стоять на базі „примату визвольної боротьби на Рідних Землях“, „поборюватиме тоталітарні, диктаторські чи елітарні тенденції“, як незгідні з ідейно-програмовим змістом української визвольної боротьби та обетовуватиме правопорядок серед української емігрантської спільноти. В своєму Різдвяному привіті редакція дво-тижневика вітає УГВР та визвольний рух на Батьківщині, як теж, між іншими, Український Національний Рад і її Визвольний Орган на еміграції.

БРИТАНІЯ ЗБІЛЬШИТЬ СВОЮ АРМІЮ ДО МІЛЬОНА ВОЯКІВ

Лондон, 15 січня. — Велика Британія планує покликати до активної військової служби деяку дальшу частину зі своїх 4,000,000 ветеранів другої світової війни та збільшити свою армію до приблизно одного мільйона воєнків, та „основно збільшити“ ухвалений вже досі у висоті 10,080,000,000 доларів три-річний військовий бюджет. Ці твердження видигнені на нараді з урядом і військовими командантами ген. Двайт Айзенгауер, головний командант альянтських збройних сил в Європі. Військові видатки Британії на найближчих три роки мали б бути збільшені правдоподібно на 25%. Особно обмірковується заходи для максимального збільшення воєної продукції.

НОМЕР О. МИХАЙЛО КУЗІВ

Спракуос, Н. Й. — У неділю 14 січня в годині 11.30 уночі помер парох місцевої української катол. церкви св. Петра і Павла, о. Михайло Кузів, у 66 році життя. Покійний був членом 39 від. У. Н. Союзу, що тепер має назву „Січ“, вступивши в члени в 1910 р. Походив з Денисова, повіту Тернопіль, Західна Україна. Після покінчення шкіл в Галичині приїхав до ЗДА, і тут душпастирював в різних парафіях, як Вилкесбері, Нортгемптоні й Шамокні у Пенсильвенії, в Елізабеті, Н. Дж., а вкінці в Спракуосі, Н. Й. Був двократно вибраний головою „Провідіння“ й за молодих років брав діяльну участь в громадській житті.

ВОРОГ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО НОВОГО НАСТУПУ

Токіо, 15 січня. — Всі повідомлення з фронту в Кореї вказують на те, що комуністичні й північно-кореєські армії, після хвилевої зупинки та важких втрат, понесених внаслідок атак альянтської авіації, стягують свої резерви та пригтовляються до нового генерального наступу на цілому 80-мильовому фронті. Головна підготовка ворога до нового наступу ведеться насамперед на південь від Сеул здовж головного прибережного шляху Суwon-Осан, та на правому крилі американської Другої Дивізії на південь від Вонджу. У фронтових повідомленнях ідентифікується поодинокі ворожі дивізії і армії, що пригтовляються до нового наступу. Впродовж вчорашнього дня майже не було контакту з ворогом, тільки альянтські патрулі продиралися далеко на північ і альянтська артилерія засипала сильним вогнем концентрацію ворожих військ в горах. В повідомленні Восьмої Армії стверджується, що впродовж вчорашнього дня не було „жадних технічних змін на фронті“. Натомість впродовж цілого дня була активна альянтська авіація, завдаючи ворогові великих втрат в людах і воєнному матеріалі на фронті та знищуючи численні воєнні об'єкти в заплілі. Між іншим, сильні з'єднання американських суперфортець виконали черговий налет на комуністичну столицю — Пйонгян, скинувши там всіх 818 бомб, загальної ваги 215 тонн. Важливу проблему для альянтських військ та південно-кореєських властей становить поверх два і пів мільйона втікачів, головно з району Пйонгян і Сеул. Південно-кореєський парламент прийняв рішення в Сеулі, рини вислати окрему делегацію до головної квартири ген. Мек Артура в Токіо, пропонуючи нову мобілізацію, що збільшила б південно-кореєської оборонні сили до одного мільйона воєнків.

СЛОВАЦЬКИЙ КОМПІТ ВІДКРИВ БЮРО У ВАШИНГТОНІ

Нью Йорк. — Часопис „Словак в Америці“ повідомляє, що Красвий Комітет Визволення Словаччини відкрив 9 січня Бюро у Вашингтоні. Воно приміщене в Нешенел Пресс Вільдінг. Завданням бюро буде поширювати вісті про працю й боротьбу за визволення Словаччини з-під комуністичного ярма, як це заявив на відкритті Джан Т. Кмец, колишній асистент секретаря праці в кабінеті президента Трумана. Думку відкрити Словаччине Бюро у столиці ЗДА подав був полк. Стефан Бонсал, ще підчас оснування Красового Комітету Визволення Словаччини в березні 1949 р.

ГЕН. РОФНЕР НОВИМ КОМАНДАНТОМ ДРУГОЇ ДИВІЗІЇ

Токіо, 15 січня. — Тут повідомлено, що ген. Роберт Мек Клар був звільнений з посту команданта Другої Дивізії, що під його командуванням вєславилася героїчною обороною — Вонджу, і на його місце був призначений ген. Кларк Л. Рофнер. Ближчих причин цієї зміни не подано.

О.Н. УХВАЛИЛИ НОВИЙ ПРОЄКТ ЗАМИРЕННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Лейк Соксес, 15 січня. — Політичний Комітет О. Н. минулої суботи прийняв більшістю 50 голосів проти 7 пропозиції три-особової комісії щодо перемир'я в Кореї і опісля конференції з участю комуністичного Китаю на тему всіх спірних висяненнях редакція — в статті „Прагнення до єдності української еміграції на базі визвольної боротьби на Рідних Землях“, заявляє, що стоять на базі „примату визвольної боротьби на Рідних Землях“, „поборюватиме тоталітарні, диктаторські чи елітарні тенденції“, як незгідні з ідейно-програмовим змістом української визвольної боротьби та обетовуватиме правопорядок серед української емігрантської спільноти. В своєму Різдвяному привіті редакція дво-тижневика вітає УГВР та визвольний рух на Батьківщині, як теж, між іншими, Український Національний Рад і її Визвольний Орган на еміграції.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КИТАЙ ЗАКЛИКАЄ ДО РОЗБИТТЯ СОВЕТІВ

Тайпей, Формоза, 15 січня. — Національно-китайський уряд звернувся окремим посланням до Конгресу Злучених Держав, закликаючи Америку „розбити одним ударом джерело агресії — Совєтський Союз“. Послання, передане амбасадорові Белінгтоніві Ку у Вашингтоні для доручення Конгресові, приготувала т. зв. Контрольна Юан, що наглядає над працею цілого уряду. Вона домагається рівночасно відклику рішення президента Трумана про заборону військової акції проти китайського континенту, як теж виступає проти будь-яких розмов з комуністичним агресором, як довго він є агресором. В посланні стверджується, що Москва досі ще не поважилася на явну агресію в Європі тільки тому, бо „волелюбні азійські народи боряться проти її агресії біля задних дверей“, та що Європа стане жертвою Москви, як тільки вона проковтне Азію.

В СВІТІ

● Судження комуністами в Бразилії греко-католицький єпископ Прішвішчии пресою. Гойдич, „признає“ до участі в ОУН та в співпраці й допомозі українським націоналістам в боротьбі проти Совєтів.
● На совєтсько-західному кордоні в Німецьчині в районі Геттінген прийшло до перестрілки між прикордонними сторожами.
● В Москві, крім Сталіна, починать шораз більше славити й його придурковатого сина Васіля, що вже був „генералом“ авіації і його тепер іменовано кандидатом в депутати Верховного Совєта.
● Італійські комуністи в цілому раді міст організують генеральний страйк оплаваних ними робітників на час приїзду до Італії ген. Айзенгауера.
● На 100% збільшено ціни на деякі промислові продукти в Югославії.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with 3 columns: Subscription rates for different durations (1 year, 6 months, 3 months) and prices for advertising space.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Вок 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ГРОБОКОПАТЕЛІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ“

Такий с заголовок редакційної статті часопису „Нью Йорк Ворлд Телеграм енд Сан“, у якій гостро критикується ті країни, представники яких не можуть здобутись на осуд червоного Китаю як агресора. Стаття ця не є винятковою. В подібний спосіб пишуть й інші газети і можна твердити, що так само думас подавляюча більшість американського народу, який не хоче прикладати рук до валення Об'єднаних Націй, чи хочби тільки підкопування престижу цієї міжнародної установи, ідеями творцем якої є якраз ця країна.

З американських ідей зродилась була по першій світовій війні Ліга Націй. Вагання потуг, які в ній верховодили, щодо доцільності твердої постави до японської агресії в Манджурії та Італійської в Етіопії, були смертельними ударами в цю установу. Подібне грозить тепер і Об'єднаним Націям, а ризикується тільки в тому, що втрата морального престижу цієї установи може тепер мати для світу куди фатальніші наслідки, як це було з Лігою Націй. Але якраз на таке зазначається. У демократичному таборі, який хитається і не знає на яку ногу стати, чи просто займас протилежне від Америки становище, с цілий ряд держав, приязних цій країні. Між ними с Англія і Канада, що ще більше ускладнює цілу проблему.

Англія хоче миру і тому визнає дипломатично червоного Китаю, щоб таким чином його вдоволити, з ним торгувати і так уникнути війни. Але не хоче війни теж і Америка, яку в'язе з Китаєм давня дружба. Проте воєнний конфлікт у Кореї мусить бути полагоджений, боротьба припинена, а країна повинна стати вільною, згідно з принципами Чартеру Об'єднаних Націй. В іншому разі, коли б Об'єднані Нації від такого домагання відступили, то це було б як не фактичною то цілком певно моральною смертю цієї організації. Тому слухне становище тих, які думають, що вже краще хвилює програти війну в Кореї і військам Об'єднаних Націй забратись з тої країни, ніж реалізувати з високим принципом і йти на такі успішні агресорам, що їх світ вважає нагородою за агресію. В такому випадку потерпів би дуже весь проти-комуністичний фронт. Як почували б себе тоді американські воєнки в Кореї, чи рідня тих, що вже покляли свої голови за те, щоб спинити похід червоного агресора? Чи ж вони боролись за те, щоб агресивний червоний Китай дістав легальне представництво в Об'єднаних Націях? Чи не с тоді природним домаганням, щоб червоний Китай бодай припинив негайно свою агресію в Кореї й забрав з неї свої війська? Тільки в такому випадку була б хоч якась підстава виходити з ним в переговори та йти на уступки! Але цієї підстави тепер немає, а проте, с сильний натиск, щоб червоний Китай визнати дипломатично та признати йому місце в Об'єднаних Націях.

Кремль добре знає слабкі місця демократії. В Європі він спекулює на неполагоджений німецькій проблемі, а на Далекому Сході на корейській і японській, яка теж все ще очікує свого полагодження. Коштом чужих інтересів і чужої крові Москва намагається поширити свої впливи й інтригами довести до цілковитої поразки Об'єднаних Націй, що було б теж великим тріумфом над Злученими Державами.

Вийти з цього положення не було б важко, коли б у міжнародних справах заважували принципи і тільки воля. На жаль, так не с. Тому саме Америка знайшлася тепер щодо Кореї в скрутному положенні, бо в своїй обороні поваги Об'єднаних Націй та їх принципів не має з боку урядів інших вільних націй такого розуміння і такої підтримки, яких вимагали б спільні інтереси вільного демократичного світу.

Відношення сил у Кореї

Рекомендація колишнього президента Герберта Гувера, щоб Злучені Держави були, так сказати б, опадніші в своїй участі в обороні Європи і Азії, викликала широку дискусію та безліч всіляких коментарів. Вона зокрема викликала помітне занепокоєння в Європі, але при цьому тільки деякі тверезі голови намагались проаналізувати причини такого становища відомого американського патріота і державного мужа. За такими причинами не треба далеко шукати. Бо тоді, як Злучені Держави самі заангажувались „по вуха“ політично, фінансово і військово в цій оборонній підготовці, то інші країни, зокрема європейські, ще далеко від цього огляду позаду. Часом мається враження, що вони свою власну оборону вважають чомусь обов'язком Америки, а не своїм власним. Франція, і навіть Західна Німеччина, хоча вони вже були б на Сибірі заки червоної моголі б дідратися до Америки, якщо взагалі могли б, не тільки не виявляють належної енергії та потрібних зусиль для оборони, але часто поступають так, що — мовляв — як Америка нас не оборонить, то ми й в і д п л а т и м о с ь т им, що попадаємо в советську неволю. А деяким опозиційним колам в тих країнах, головню лівосоціалістичним, ще відкривається рот говорити, мовляв Злучені Держави шукають там „гарматного м'яса“, хоча вони вже заглядає в пашу московського медведя.

Це дивне відношення інших країн та Об'єднаних Націй до оборонних зусиль Злучених Держав ще більш пророчесті виявляється з відношення сил на фронтах в Кореї. Як йдеться про альянські сили, вони в нічому не змінилися навіть після того, як до війни приступив червоний Китай. Комулістичні армії на фронті в Кореї обраховується тепер на 444,000 воєнків, в тому що найменше дві треті частини китайських комуністів. Це крім досить нечисленної артилерії, невеликої кількості танків та протилюфтовської оборони. Деякі кількості комуністичних літаків, що беруть участь в бою, це — подібно як і інша зброя — советські моделі, обслуговувані теж залогою „неозначеної національності“.

Сили Об'єднаних Націй на тому ж фронті вносять 275,000 воєнків, в тому 150,000, отже більше ніж половина, американців. З черги, щодо чисельності, приходять південні корейці зі 100,000 воєнків. Кількість воєнків інших націй така: англійців — 10,000; турків — 4,000; австралійців — 1,500; французів — 1,400; канадійців — 1,200; филиппінців — 1,200; сіямців — 1,200; бельгійців — 1,000; нозеландців — 900; греків — 800 і голандців — 600. Після приступлення до війни комуно-китайці, Об'єднані Нації не вносили до Кореї ще ані одного воєнка, тільки Колумбія приготовляється до висилки одного батальйону „пізніше“. Канада zorganizувала до боротьби в Кореї одну бригаду, але тепер, натомість,

запропонувала вислати її до Європи. Канадійський батальйон, що вже с в Кореї, ще переходить вишки. Якщо б до того додати ще американську зброю, тоді можна б теж краще зрозуміти застереження Гувера, Тефта та інших американців, в останньому сенатора Ноленда і його заяву, що американці с „незадоволені і розчаровані“ зусиллями Об'єднаних Націй в Кореї. Американські втрати в Кореї досі вносять поверх 40,000. Б. Козловський.

НА ГРАНІ ДВОХ РОКІВ

Навряд чи знайдеться в аналах світової історії інший „мирний“ рік, що був би таким багатозначним і змістовним, як минулий 1950 рік. Історія ніби прискорила в цьому свій біг, покривши за один рік відстань, для якої нормально людству потрібно було б низки років. Лише один день пережитого року — 25 червня — зробив те, чого не могли зробити всі п'ять повосних років, бо він відкрив сліпим очі. Він загасив у них віру в чудо світового замрнення, переконали навіть невірних совєтських попутників типу Генрі Воллеса, що єдино метою Кремля, попри всю його „миролюбство“ фразеологію, с під біг всього світу, для досягнення якої він від „холодної“ війни перейшов до тієї „гарячої“, яку годі спинити, бо відомо, що гуркіт гармат заглушує голоси дипломатів.

Таким с перший головний підсумок минулого року. Він не с несподіваним. Навпаки, він с синтетичним завершенням, логічним висновком того законотвірного процесу поляризації світових сил, який відбувався після закінчення другої світової війни. Він с неминучим етапом в розвитку комплексу комуністичної дії і демократичної протидії після 1945 р. з його советофільськими ілюзіями, 1946 р. з його настороженістю, 1947 р. з його посиленням комуністичної активності й початком витверезлення західного світу, нарешті після холодної війни 1948-1949 років. Це не значить, що 1950 р. поклав їй край. Холодна війна с і триватиме далі, але не як самоціль, навіть не як головна зброя ворога, а як допоміжна операція, цілком підпорядкована стратегічним і тактичним вимогам справжньої світової війни, перші авангардні суттєві якої приніс людству минулий рік.

Поляризація світових сил природно привела до об'єднання, згуртування і отже посилення демократії на оборонних позиціях. 1950 рік і тут сказав своє рішуче слово і за своє друге півріччя дав і з цього погляду більше, ніж всі п'ять попередніх років. Нагадаймо лише найістотніші факти: одностайність ОН у відсічі комуно-корейській агресії, організація (хай більше в принципі) армії ОН, реалізація Атлантийського пакту, створення єдиної західно-європейської армії під командуванням генерала Айзенгауера, схвалення в ЗДА та деяких західно-європейських

ПСИХОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ

Добігас до кінця рік збірник Народний Фонд. Треба надіятись, що ще в січні будуть більші приходи, бо ще багато осіб вплатить національний Даток. Проте можна вже тепер твердити, що не збиремо цього, що треба і що наше громадянство повинно було зложити. Правда, це щойно перший рік і можна надіятись, що в наступному році буде краще. Але й не треба закривати, що в цьому році збірка недописала та рівночасно призадумавсь, чому так сталося. Якщо с де які помилки і недомагання, то треба про них заговорити і старатись, щоб їх усунути. Це й причина, чому забираю голос у цій справі.

В першу чергу вважаю психологічною помилкою говорити про якийсь „національний податок“. Про податок можна говорити лише у власній державі. Для багатьох громадян, що почували себе лояльними американцями, трудно було погодитись з думкою плачущої якогось іншого податку, як

тичних вільностей міг би стати непрохідним бар'єром на шляху комуністичного походу на світ. Проте поруйнований, ослаблений, майже не озброєний Західній Європі, як це давно вже завважила світова преса, бракує сил, а отже й волі до спротиву. Американська допомога надто повільна й недостатня і тяжко чекати на неї, коли не чекає час. Та й давати зброю такій Західній Європі — чи не значить це давати її ворогові, як це було вже в Китаї?! Не дивно, що такі настрої страху й зневіри, посилені невдачами в Кореї, і собі породжують в західно-європейських країнах, особливо в Англії, антиамериканські настрої, які стараються нишком роздувати п'ятиколонники. Тим часом загрозза психологічної ізоляції Західної Європи від ЗДА — цього не лише наймогутнішого, а й тепер найбільш рішучого й дієвого ворога червоної Москви — була б багата й на наслідки суто воєнного характеру. В світлі цього особливо значною стає остання політична подія минулого року — придбання ЗДА нового альянта — франкіської Іспанії, з якою вже відновлюється порвані 1946 р. дипломатичні стосунки. В цьому заході, мотивованому нелогічністю, маючи в комуністичній Москві американського амбасадора, не мати його в антикомуністичному М а д р і д і, криється глибший практичний зміст. Очевидно, Іспанія судилося стати в майбутній великій війні тим захищеним Піренейським і могутньою альянською фльотой й авіацією пляндармом, який еventуально має бути осередком спротиву, а згодом і опірною базою для наступу проти комуністичних загарбників Європи.

Хоч як складуться події, хоч в якому році почнеться велика світова війна, — годі заперечувати одне: її тів лежить на колісці нового року.

(Довіреніє зі стор. 3-го)

Сінклер Люїс. КНУТ АКСЕЛЬБРОД

Тополя — це дерево просто, плебейського уподобання. П'ювності віті затінують муравники та викликають у судів задріть до нашого міста. Та в додатку с це могутнє дерево, притулок та одушевлення. Сонце вливається в її величезну постать, звідкілля теркотія коників — стрибунців оживлює наше заповнене літнім полудне. Від пшеничних ланів до рівнин, покритих сагом, між облогами та містом Словості стоять тополі, які затримують трохи прismicні тіні для спітнілих фермерів.

сердя для справедливости, для хліба, гарних містечок і живих розмов; і завжди він задержував молодю душу, що поспіла бажати краси. Ще будучи юнаком, Кнут Аксельброд хотів стати школярем, учитись легкості чужих мов, історичних оповідань; розвиватись у припадності розумних книжок. Спершу — приїхавши до Америки — він працював весь день у тартаку, а ввечорами вчився. Він вивчився настільки, що міг учителювати продвиг двох семестрів у дистроктівській школі. Згодом, коли йому було лише вісімнадцять років, великосердечне спочуття для Ліни Весіліос привело його одружитись з нею. Без сумніву, догніть присягний був їхній великий похід на прерійному скунері до нових фермерських ланів, але сирот Кнут був втягнутий у сіть убожества та родинних клопотів. Від вісімнадцяти до п'ятдесят-п'яти, він завжди витягав або дітей з обіймів смерті, або фарму з довгів.

дубав собі шопу з дихтяного паперу та „парубочин“: куховарив собі, часом застелював своє ліжко, висиджував у сонці, читав багато книжок з Джералемонської бібліотеки й старі відчувати, що він вільний від усіх громадських тягарів, які ніс усе своє життя. Годинами він висиджував на кухонному кірслі без опера перелуд шопую: широкоплечий мужчина, білобородий, з пророчою погордою для своїх смішних, мішкуватих штанів і для сорочки без ковирців. Він дивився понад стери, що простягались цілими милями, на вежу церкви у Форкс і роздумував, як найкраще можна використати людське життя. Рано вставав він у п'ятій, знаходив для себе роботу таки в своїй кімнаті, порядкуючи її, та в городці, яким піклувався. Обідав точно у дванадцятій і йшов спати разом із заходом сонця. Але мало-помалу він відкривав, що може бути неточним без того, щоб наразити себе на тюрму. Він отавався в ліжку до сьомої, ба навіть до восьмої. Він мав велику кітку, шерсть якої нагадувала шкаралуку черепаха, та бавився з нею; дозволяв їй хлєпати молоко під столом, кликав її „Принцесою“ та зирявся їй у

тасмніці, що в нього зродилась така „гадочка думка“, яка підказав йому, що люди дурні, коли так важко працюють. Довкола цього старця — без близи, у виплямлений каміельці, що звисала на великих грядках, у шопі з покрученом ліжком і основним столом, покритим листками забруднених газет, — ширяли всі пристрасні замисли молодости та мрії про давню красу. Він почав відбувати довгі, нічні прогулянки. У його дотеперішньому житті ніч означала час важкого сну в замкнених кімнатах. Тепер відкрив містерію темні, бачив прерії — широко розкинені та замрячені під місяцем, чув голоси трав, топлі і сонних птахів. Він чинчивував милями. Потім став на горбку, безцеремонно розкидував свої руки та стояв — подивляючись розгорнений, драмаючий гай.

(Дальше буде).

Др. Ол. Бабій

Сто літ по смерті Бальзака

Дня 18 серпня 1950 р. минуло сто років від смерті одного з найбільших письменників світової літератури, Оноре Бальзака.

Твори того письменника досі не тільки не перестарілись, а, навпаки, вони знаходять у цілому світі щораз більше зрозуміння і признание.

Тому не від речі буде пригадати життя і творчість того великого французького письменника.

Оноре Бальзак уродився 16. травня 1799 року у французьким містечку Тур, де його батько був адвокатом. Мати Бальзака була дочкою директора ліцейної в Парижі.

Від сьомого до чотирнадцятого року життя майбутній письменник учився в школі в ріднім містечку, потім мусів перервати науку з причини недуги.

Коли його батьки перенеслися до Парижа, де батько Оноре дістав працю при поставчанні армії, Бальзак почав студіювати в університеті в Сорбоні право, але по скінченні студій не захотів стати адвокатом, тільки з молодечим запалом взявся за студії літератури, щоби стати письменником.

Батьки молодого письменника перенеслися на село, двадцять кілометрів за Париж, а Оноре Бальзак винайшов собі в столиці убогу кімнату на піддашші, і в тій кімнатці пересиджував не тільки днями, але й ночами над книжками, і рукописами своїх перших творів.

До своєї улюбленої сестри, Лаври, яка допомагала йому, він писав тоді в листах: „Моїм ідеалом — слава і кохання. Я мушу стати в літературі тим, чим був Наполеон у політиці“.

Першим замітнішим твором Бальзака була поетична драма про Кромвеля. Та драма не мала ніякого успіху, і Бальзак, не маючи засобів до життя, мусів працювати в друкарні як друкарський складач.

Підо впливом творів Вальтера Скота Бальзак написав 1829 року два томи оповідань „Шуани“, „Les Chouans“.

Та деяку увагу читачів і критиків звернув на себе аж третій твір Бальзака „Дім Катя, що грається м'ячем“ (La maison du chat qui pelote), а далі твір „Евгенія Гранде“ (Eugenie Grandet) і повість з життя нещасливих письменників „Втрачені ілюзії“, „Illusions perdues“.

В тяжкій боротьбі за успіх і славу Бальзак пізнав долю і нещастя поетів злидарів, голодуючих письменників, і всі, що він заобсервував у житті богеми в Парижі, стало матеріалом для знаменитого повісті про письменників, що входять в літературне життя з великими надіями, ілюзіями, а суворе життя ті ілюзії і мрії розбиває.

Працьовитість і плодотивість Бальзака були просто вибіркою і феноменальні. Він працював пересічно 15 годин денно, і в творчому надхненні забував часто про обід чи вечерю, та кормився тільки чорною кавою, якої в цілому житті він випив так багато, що кава скоротила його життя.

При всій своїй працювативості Бальзак знаходив час на обсервування життя і на товариські зв'язки. Його найближ-

чіми приятелями були поет Віктор Гюго, письменник Стендаль, Теофіл Готіє, Шарль Нодіє, Вернард і письменниця Жорж Занд.

Бальзак мав і свої людські слабості, як і кожна людина: Він прагнув жити в багатстві, в достатках, тому все жив у довгата та мусів часто замикатися у своїй кімнаті, щоб довжники не докучали йому. Він так прагнув грати роллю аристократа, що сам до свого призначення додав собі титул „де“, і на кареті дав собі намалювати шляхецький герб, хоч його родина походила з селян, а не зі шляхти.

В погоні за приязню і коханням Бальзак нав'язував зв'язки і перепику з численними жінками, як мадам де Верні, Зульма Каро, княгиня де Кастри і т. д.

З туги за одною зі своїх приятельок, княгинею де Кастри, письменник їздив аж до Італії і до Швейцарії.

Приязнь і хвилеве перелетне кохання з різними жінками знайшли свій відгомін і вплив у дальших творах Бальзака „Шагрінова шкура“ („Peau de chagrin“), „Людяк Лямбер“ (Louis Lambert), „Seraphita“ та інших.

Обсервуючи у тім часі подружнє життя французів, Бальзак написав у тім часі свою знамениту психологічно-соціологічну студію „фізіологія подружжя“ („La physiologie du mariage“).

Спомины з літ дитинства дали Бальзакові матеріал для повісті з життя священників „La turg de Tours“ (Парох із Туру).

Талант Бальзака виявив уперше всю свою могутність і силу в знаменитій повісті „Le pere Goriot“ (Батько Горіо). Та повість про трагедію батька, який ціле життя трудився і працював тільки для щастя й добра дочок, а не зазнав нічого від дочок, крім невдячності, — та повість своїм драматизмом, майстерністю в малюванні характерів займає одно з перших місць між його творами.

В р. 1833. Оноре Бальзак випадково познакопився в готелі Нюпатель із польською графинею Евеліною Ганською. Та графиня мала свої маєтки в селі Верхівня, коде Вердичева, в Україні. До Парижа приїхала вона хвильово зі своїм чоловіком, що був на двадцять літ старший від неї і хоровитий. Графиня Ганська мала тоді тридцять літ, а тридцятьлітня жінка була ідеалом Бальзака. Він навіть написав твір про принади тридцятьлітньої жінки „La femme de trente ans“.

Між Бальзаком і Ганською нав'язалась приязнь, і коли польська графиня вернулася на Україну, вона часто перепикувалася з ним. Бальзак настільки полюбив ту графиню, що їздив з Парижа аж до Відня, щоби вдруге бачити її.

Перепіска між Бальзаком і Ганською набрала більш любовного характеру, коли граф Ганський помер і графиня Ганська осталась сама з дочкою.

Впродовж тих літ Бальзак написав ряд творів, як „Сцени з провінціального життя“, „Сцени з паризького життя“, „Сцени з приватного життя“, які стали частинами його знаменитого циклу творів „Comedie humaine“ („Людська комедія“). Той цикл — то ціла галерея типів, характерів, образ з життя французів різних класів упродовж десятиліть. До того циклу належать дві твори „Сцени з політичного життя“.

Надзвичайна здібність в помічуванні всіх пружин суспільного життя, відбига бачити й малювати життя таке, яке воно є в реальній дійсності, інтуїція, що дозволяла письменникові з одного слова, вичинку пізнавати всю духовність людини, вміння створювати конфлікти й розв'язувати їх у повноті в драматичних акціях і ситуаціях, — все це склалось на те, що кожна нова повість Бальзака була його новим тріумфом і новим кроком до світової слави.

Та життя жартує собі з усіх людських мрій і зусиль: світову славу здобув Бальзак за ціну надлюдської працювативості, яка руйнувала його здоров'я. Впродовж кількох літ Бальзак видав свої дальші твори „Старий музик“ (Le vieux musicien), „Le parasite“, „La cousine Bette“, і були такі роки, коли той письменник за місяць писав цілу повість, а за кілька днів творив оповідання. Щоб заробити більше грошей, він писав крім того драми й комедії для театрів.

Він запрогнув родинного щастя, любови — тоді, як його сили й здоров'я були надломані.

Бальзак вірив, що тільки графиня Ганська може уідастити йому і бути для нього тією дружиною, про яку здавна мріяв: Лішаючи в Парижі безліч знайомих дівчат, жінок, приятельок, Бальзак виїхав каретою з Парижа через Відень на Україну, і по трьох місяцях подорожі і турбот опинився в домі графині Ганської, в селі Верхівня. Дня 15. березня 1850. Бальзак і Ганська взяли шлюб у костелі святої Варвари в Бердичеві. Винчав ту пару новоженців священник Чаровські, висланий спискомом з Житомира.

Великий письменник виїхав зі своєю жінкою до Парижа і переживав найщасливіші часи в своїм житті. Та його здоров'я, підірване довгою подорожжю з України, щодня погіршувалося. Він вірив, що видужає, бажав забратися туди, що хотів транспортувати до Франції дуби з лісів в Україні, і продавати їх. Але дня 18. серпня 1850. року його коліеса

ПСИХОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ

(Докінчення зі стор. 2-го).

теж і в Америці рахуватися з такою духовною восприймчивістю різних іммігрантських прошарків. Це зовсім зрозуміле, мас, назагал, інші почування, мас новий чи старий іммігрант, який пережив „красу відродження країни“, який сам був частиною цього відродження, ніж той, який того всього не переживав.

Колі я приїхав до Америки, мій, тоді ще 4-літній синок сказав: „Я люблю Америку і вже не хочу нікуди більше їхати“. Мене це донині дивує ці слова. Покинув він рідну землю немовлям на татаровій авті серед снігові в Німеччині у безнастанній перекиданні з табору до табору мало знав добра. Його слова були висловом почуття дитини, що нарешті знашла спокійного, нормального життя. Але подумаймо: Чи не подібні почування мають тепер ті люди, для яких доля в ріднім краю була не мамою, а мачухою, які там жили у нужденних хатах, а гут мають власні дома, які у старім краю часто в нещільно не могли піти до церкви, бо не мали в що взутися чи вбратися. Чи ті люди також не говорять собі в душі: „Я вже нікуди більше не хочу їхати — Америка це мій край“? Ясно, що робимо грубу психологічну помилку, коли ставимо до цих людей такі вимоги, як до політичних іммігрантів, що недавно виїхали з рідної землі. Знаю, що старі іммігранти дають по \$100 чи \$50 на церкву чи парафіяльну школу — на цілі їм близькі і зрозумілі. Але гажко від них дістати Національний Даток. Це для них не „восприимливе“. У „Свободі“ появляються тепер карикатури „Гриць Зазуля“, де висмивається нещастя „патріотів“ у плачущою Національного Датку. Це знаменита річ. Але... вона пристосована більше до нової імміграції і тої частини старої імміграції, яка є постійно в українським житті активною. Я переконалий, що для загалу старої імміграції і

Др Ярослав Пастернак

Археологічний Конгрес у Канаді

Нижче подасмо допис археолога др. Ярослава Пастернака, який на підставі праць, друкованих в українській, чеській, польській, німецькій, малярській та англійській мовах і теренових дослідів став прийнятий в ділянці членів „Археологічного Інституту Америки“ та запрошений до співробітництва в його фаховому журналі „American Journal of Archaeology“ в ділянці працісторії Східної Європи. — Редакція.

Північно-американською науково-дослідною централею для археологічних дослідів є „Археологічний Інститут Америки“ з осідком у Кембриджі, Масс., членами якого є теж всі канадські археологи. Завданням цього Інституту, заснованого у 1879 р., є дослідження культури старовинних індіанських племен Америки й Канади та праїсторичної й класичної культури середземноморських частин Європи, Азії й Америки. Над переведенням цього в життя працюють окремі школи (відділи Інституту) в різних краях, як „Американська Школа класичних студій в Атені“, „Школа класичних студій Американської Академії в Римі“, „Американські Школи орієнтальних дослідів у Єрусалимі й Багдаді“, „Школа Американських Студій“ в Америкі, „Американська Школа праїсторичних дослідів“ та „Американський дослідний центр в Єгипті“.

Саме недавно (27-29. 12. 1950) відбувся 52-ий з черги Конгрес американських та канадських членів Інституту, тим разом в Канаді (Торонто). У ділову його програму входило 21 доповідь, передусім з ділянці класичної археології.

У більшості вони обговорювали досліджування, в останніх роках, грецької класичної архітектури, різьби, кераміки, нумізматики, культу померлих та деяких історичних проблем. Найбільш цінною з них була доповідь проф. Г. А. Томпсона про розкопки в 1950 р. в центральній частині (агора) старовинних Атен, інші доповіді були присвячені розкопкам в Італії (Коза, 1949-50) та в Малій Азії (Туреччині) на терені колишнього грецького міста Гордіон.

У своїй доповіді, в англійській мові, про „Трипільську культуру в Україні“, ілюстрований численними репродукціями трипільської мальованої кераміки, плястики й архітектури, підписаний доказував, що нарід з трипільською культурою був автохтоном на сьогодішніх українських землях, густо заселених його предками вже в часі молодшої палеологічної доби (коло 40 тисяч років до Христа). Його культура, включно з розширено розмалюваним теракотовим

посідом розвинулася теж на місці. Відомі з деяких країн (Мала Азія, Персія) аналогії до мальованого орнаменту вказують, так сказати б, на мистецьку моду в тих часах і не є доказом посторонніх культурних впливів. Ідея виконувати розписаний орнамент на трипільському посуді в кількох ботлях могла зовсім добре бути місцевою походження, так як місцевому, не імпортваному була теж праїсторична шнурова кераміка та металітичні гроби в різних краях Європи. Справа ця була живо порушена в дискусії.

Далі, нарід з трипільською культурою був важливим лучником між старовинним Заходом і Сходом. Його культура з одної сторони належала до великої наддунайської групи хліборобських культур Центральної та Західної Європи, а другої сторони вона була органічно зв'язана з середземноморським культурним кругом, членами якого були старовинна Італія, Греція, Мала Азія, Мезопотамія, Єгипет і Крета. На ці зв'язки вказує наявність в трипільській культурі мальованого посуду, фігуральної плястики та культу бика як символу сили, спільного в тих часах для Мезопотамії, Єгипту, Греції й України. Тому Трипільці, які жили в Україні, між Дніпром і Карпатами в III-II. тисячліття до Хр., належали до найбільш культурних народів того часу.

Здавалося б, що в сьогочасній зматеріалізованій дійсності не має місця для розгортання історично-гуманістичної думки, та на щастя воно не цілком так. Археологічні дослідження знаходять зрозуміння теж у державних фінансових кругах, бо прим. теперішній розкопки в Атені ведуться за гроші з „Плянью Маршала“.

Виде згаданий конгрес виявив теж, що праїя у ті ділянці, мимодуже несприятливих сьогочасних умовин йде неупинно вперед, розкриваючи все нові найдавніші явища людської творчої думки, що дагла в основу цивілізації й культури сьогодішніх народів старого й нового континенту.

ВІСТІ З УКРАЇНИ
(Нотатки з совєтської преси)

В КІРОВОГРАДІ — НАРАДА ПРОПАГАНДИСТІВ

В листопаді м. р. в Кіровограді відбулася обласна нарада пропагандистів. В ній взяло участь понад 350 чоловік. Темою доповідей і дискусій було поширення партійної пропаганди між робітниками української держави.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОГ'ЄС'ДІАННЯ 6. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ, ВІДДІЛУ В НЮАРКУ

В СУБОТУ, 20-го СІЧНЯ 1951 р. в год. 7. вечорі у власній домівці при Belmont Ave. ч. 9 з ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД: 1. Відкриття. 2. Відчитання протоколу з попередніх організаційних загальних зборів. 3. Звіт Управи за 1950 рік. 4. Звіт Контрольної Комісії і внесок на удулення абсолоторії Управ. 5. Дискусія над звітами. 6. Вибір нової Управи. 7. Вибір Контрольної Комісії. 8. Вибір товариського Суду Честя. 9. Вибір делегатів на Делегатський З'їзд О. 6. В. У. в Америці. 10. Внески і запити.

ЗА УПРАВУ: секр.: В. Сагалів, голова: Івж. Л. Савойка

УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО В АКАДЕМІИ В ВЕЛІИ ФОРДЖ

6 січня о 6 год. вечора, в Valley Forge Military Academy, в Бейні, Пенсильвіні, відбув робітників, що працюють при академії — П'ятець генерал Бейкер, влаштував український Свят-Вечір. Було приготовано дванадцять пісень страв. По середині столів — на сіті стояли: кутя, мед, узвар. Горіла різними вогнями ялинка. В горі сяяла блискуча велика зірка. Генерал, що прибув зі своїми достойниками до святочної залі, персонально за руку прийняв кожного робітника. Прот. Константин Даниленко-Данилевський, с к заав, в англійському перекладі, зворушливу промову. Заст. голови Церк. Пароф. Ради Дмитро Мельників, від імені всіх робітників — підпис генералу Бейкеру в дарунок український стилізований альбом. Генерал подякував робітникам за увагу та сумлінну працю...

Після — о. Константин, освятив кутю. Заспівали: „Добрий вечір тобі пане господарю...“ „Нова радість стала...“ та інші. Співали. Вечеряли. Розмовляли... За столами разом сиділи дорогі американські гості, два журналісти, що подали фотознямки та дописи у великому філадельфійському щоденнику — „INQUIRER“ — в числах за 7 і 8 грудня — де приділили українцям належну увагу і пошану, як представникам культурної нації.

Коств Слобідський

руплених колгоспів.

СТАЛІН-МОВОЗНАВЕЦЬ

Виступ Сталіна в питанні марксизму і мовознавства, як і можна було сподіватися, викликав велике порушення в совєтському — якщо так можна висловитися — науковому світі. Сталіна — хоч він сам про себе сказав „Я — не мовознавець“ — зовсім серйозно потрапляло як „ученого“, його ж виступи — як вчення з питань мовознавства“. Згідно з тим „вченням“, приступлено до перебудови цілої науки про мову.

В академії наук УССР впродовж трьох днів відбувався спеціальна наукова сесія з питань мовознавства в світлі вчення Сталіна. На сесії доповідали такі вчені і академіки, як Г. Александров, М. Омельнікський, Л. Вухаловський, О. Білецький, С. Невадров. Однією з тем було „Виславлення мови в середній школі на основі праць Сталіна“.

МИКОЛА КОЛЕССА — „ТОЖЕ“ ДЕПУТАТ

Першим кандидатом в депутати обласної ради Львівщини назначено Миколу Колессу, композитора, по ньому у списках фігурує Ульяна Баштич, голова колгоспу з Сокальщини.

(У. Думна)

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ м. НЮАРКУ
— влаштує —
з нагоди Свята 22-го Січня, Дня Укр. Державности і Соборности
В НЕДІЛЮ, 21-го СІЧНЯ 1951 р. (JAN. 21, 1951)
точно в годіні 4:00 пополудні
в салі Української Централі, 180 William St., Newark, N. J.
І СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
Вступ вільний.
Українці м. Нюарку та околиці! Сповніть свій національний обов'язок і вішайте це Велике Українське Свято своєю численною присутністю.

УВАГА! — ГАРТФОРД І ОНОЛІЦЯ!
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
— влаштує —
В СУБОТУ, 20. СІЧНЯ 1951 Р.
В ЗАЛІ DANISH HALL, 302 WHITE ST.
(доїзд босом New Britain Ave., висідати на White St.)
МАЛАНЧИН ВЕЧІР
Початок о год. 7-ій вечорі. Вступ \$1.00.
Сяля простірня. Зіграна Орхестра. Добрий Вуфет.
Всіх українців, членів і не-членів запрошує
Забавний Комітет.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
КАЛЕНДАР У.Н.С. НА 1951 РІК?
ЯКЩО НІ, НЕ ВТРАЧАЙТЕ АНІ ОДНОГО ДНЯ І ЗАМОВТЕ СОБІ НЕГАЙНО ЦЮ НАСТІПНУ КНИГУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ, В ЯКІЙ ЗНАЙДЕТЕ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СВОЮ КРАЇНУ, СВІЙ НАРІД І СВОЮ ГРОМАДУ ТА ЯКА БУДЕ ВАМ КОЖНОЧАСНО ПОРАДНИКОМ І РОЗРАДНИКОМ. В ТЕКСТІ, КРИМ КАЛЕНДАРІЯ, ІСТОРІЧНОГО КАЛЕНДАРІЯ ТА ІНШИХ ІНФОРМАЦІИ, Є 48 СТАТЕИ, ОПОВІДАНЬ, ВІРШІВ ТА ДОКУМЕНТІВ. МИСТЕЦЬКА КОЛЬОРОВА ОКЛАДИНКА У ВИКОНАННІ М. ВУТОВИЧА.
ЦІНА ТІЛЬНИ ОДИН ДОЛЯР!
ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З НАЛЕЖИТІСТЮ ПОСИЛАЙТЕ ДО:
"СВОБОДА" Р. О. Вох 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, О.

Низова клітина „Зарева“

Певна консеквенція у плануванні та виразні позитивні пророблені праці становлять невід'ємну характеристику організації української академічної молоді, об'єднаної в своїй ідеологічній Централі.

І так не переривається праця та в зв'язку з прибуттям більшості членства з європейського терену постають по відношенню до короткого часу нові клітини, що в програмі своєї праці намагаються реалізувати заплановане та невтомно працювати до означеної цілі.

Дня 16 грудня м. р. відбуваються Основуючі Загальні Збори низової клітини Клівленд, Огайо. З рамені ініціативної групи витав присутніх Юрій Любинецький.

Програмова доповідь д-ра Богдана Винара про завдання „Зарева“ в аспекті духового росту українського студентства, була прослухана з належною увагою. Проаналізувавши загальну ситуацію українського студентства презентували зупинився на генезі постанови нашої Централі та коротко з'ясував ідеологічні завдання та дальші тенденції розвитку передбаченої праці.

Після відчитання ідеологічної платформи приступлено до формального створення низової клітини.

Пропагандивна акція за складання податку на Народний Фонд, що її веде в цей час при великому успіху, розпочинається в Шікаго й околици виявляє широкі та кращі успіхи. Акцією про очолює Ліга Американців Українського походження, яка є на цьому терені Відділом Українського Конгресового Комітету Америки.

Згадана установа для покращання вислідів зборки покликана окремий Комітет Народного Фонду та дістала допомогу від понад 30 збірників, які добровільно і безкорисно піднялися цього не все пряминою обов'язку і його совісно сповнюють від кількох місяців. Як бачили ми з розчислення впливів до Народного Фонду, що його недавно помістила централь „УКК“ на сторінках „Свободи“ — у збірці податку за вересень — жовтень м. р. — громадянство Шікаго займає перше місце.

Як доповідь — за останній місяць (листопад) на Народний Фонд вплинуло понад \$1,000, перевищуючи тим самим збірку попередніх місяців двократно. В цію квоту не входять доходи з двох великих імпрез, а саме Листопадового Свята та Маніфестації в честь бл. п. ген. Чупринки.

Як бачимо праця збірників та співпраця більшості українських організацій в Шікаго з Лігою Амер. Укр. Походження дають свої гарні наслідки. Факти ці повинні вразити спонукати й решту наших громадянських чинників на терені Шікаго, що це стоять чомусь осторонь від цієї загально-української акції, до співпраці з Лігою, що згідно з ухвалою делегатів Ліги перебрала на себе обов'язки Філії УККА на терені Шікаго та провадити свою працю для нашого загального добра.

Та зановоуючи всі ці потішлячі об'яви зростаючого зрозуміння Народного Фонду, а тим самим і завдань УККА в тих переломових часах мусимо згідно з правдою зазначити, що нам ще далеко до повного виконання нашої обов'язку на нашу громаду повної квоти Народного Фонду. Зі сумом мусимо ствердити, що багато громадян ще цього обов'язку з якихось причин не виконало. Переглядаючи списки жертводатців не бачимо там часто

привичайно відомі громадяни, яких матеріальне положення повинно дозволяти на виконання цього основного обов'язку. Хочемо вірити, що сталося це не ізза нехиті чи злої волі, а прямо через забув'язку чи переочення. — Думасмо, що ще цього місяця всі громадяни, які свого обов'язку щодо Народного Фонду не сповнили, його виповнять, а ті, що досі дали тільки частину, його доповнять. Складати, податок можна через збірників, дальше просто в локалі Ліги Американців Українського Походження в Шікаго, 2247 W. Rice St., або при нагоді вплачування своїх вкладок у Відділ Укр. Нар. Союзу чи інших організацій, при яких діють наші збірники.

Управа Ліги Амер. Укр. Пох. в Шікаго

ДЖЕРМАНТАВНІ (ФІЛА), ПА.

Рік-річно українська православна парафія підсумовує свою працю та на національній о-громадському полі. Можемо сказати, що на протязі року ми сповнили якусь частину свого національного обов'язку. На працю національного характеру складалося ось що: Підтримка Українського Конгресового і Допомогового Комітетів; спровадження новоприбулих; допомога матеріальна новоприбулим; устроювання курсів англійської мови для новоприбулих; влаштування національних свят, рефератів і тим подібне.

Щодо Українського Конгресового Комітету то треба підкреслити, що майже не було підприємства, родин чи похоронів, щоби хтось підчас цього не згадав про корисну працю Конгресового Комітету та щоб не зібрано якусь лепту на цю ціль. Отже хотів наша громада не така дуже чисельна то все таки до Конгресового Комітету зібрано за рік понад 400 доларів.

Щодо спровадження родин, то ми спровадили кількадесят родин. Знаючи, що спровадження нової еміграції є сподучене з фінансами, при нашій громаді на цю ціль зібрано \$1,100. — З цих грошей було виплачено — ооколо \$900, а це на перевіз багажів, перевіз родин зі стацій, закуплення харчів, тимчасова позичка — і т. п. Отже з кінцем року 1950 в касі позістало ооколо \$100.

Розумуючи вагу знання англійської мови засновано вечірні курси мови де новоприбулі мали нагоду навчитися підставові речі англійської мови.

З головних свят то громада улаштувала свято-Шевченка і Листопадове Свято. Чистий дохід з свят був вислийний через Допомоговий Комітет на інвалідів у Європі. Дано кілька рефератів під наголовком: „Як нині руйнує червоний кат українські Церкви на Рідних Землях“. „У. Національна Рада та її заслуги в користь визволення України“ і „Чому Український Допомоговий Комітет заслуговує на піддержку“.

Також в громаді ширено між новоприбулими заслуги Українського Народного Союзу і часопису „Свобода“. Таким чином Відділ зріє до сто кілька членів.

Рік 1951 буде роком дальшої праці бо знаємо, що Україна далі в неволі й цієї праці потребує.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

І. Х.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачі на розшуки до З.У.А.Д.Комітету проаєхати на початку листа доконче подати під яким членим в розшуках було надруковане прізвище особи, яка шукає.

Зголошувачі на розшуки вшукуйте вложити вашу жертву на покриття поштових бюрових видачків та за втрату часу на пологодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників проаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого по-лано при кінці.

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19681 Богдана Єхима від Завалія Сергія, Південні а-мериканські газети просимо передрукувати.

19682 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Хто знає щось про Ляшук Лаврентія (Лунек) сина Анни Ляшук, його батьки були учителями в Старогороді, звольте подати до ЗУАДКомітету у Філадельфії під ч. 19682.

19683 Горн Міну і Карелю від Каспар Бориса.

19684 Малиновського Стефана, адвоката з Турки від Малиновського Гриця.

19685 Дмитриниши Василя с. Франка, студента медичної від Дарії Тершаківської.

19686 Захарчук Романа, або його дітей від Григорія Квася.

19687 Ляховську Юлію від Пудловського Леоніда.

19688 Львівську Поліною з с. Івашківці (Турка) від Івана з Матковських Хатковської.

19689 Гаврилюк Степана з с. Дзвинки (Камінь Коширський), Гаврилюк Степана з с. Воля (Камінь Коширський) Мазарчук Степана, Донжко Марію і Деметія з того ж села від Гаврилюк Теодора с. Івана.

19690 Поподенчука Прокопа родину з с. Сопів (Коломия) і родину Молінарів з с. Іспас (Буковина) від д-ра Омельського Євгена.

19691 Селівського Михайла з с. Гломча (Сянік) від Івана Кічора.

19692 Бергель (Слоньовського) Михайла від брата Слоньовського Миколи.

19693 Стаїна Станіслава з с. Воля Олешницька від Суровий Петра.

19694 Рідних і знайомих із Стрїя і Сянока від Голод Романа.

19695 Тимошенка Максима від Тимошенка Юхима.

19696 Марію з Процаків з с. Рошнів (Станіславів) від Булик Петра, с. Василя і Анни.

19697 Бодай Михайла з с. Замостя (Львів) від сина Бодай Петра.

19698 Боринську Марію від Щур Степана.

19699 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс для Івана Довгала з родиню (3 три особи працюючі і 12-літній хлопчик)?

19700 Онуфрїк Федора, Гриневич Федора і Витязь Михайла всіх з с. Липя (Турка) від Возняк Івана. Українські газети у Франції просимо передрукувати.

19701 Возняк Федя від брата Івана Возняка.

19702 Рибцького Александра від Зенона Лятек, доньки Францішки з Рибцьких Степанченко.

19703 Доронюк Василя, який в 1936 р. повернувся до ЗДА від Сескель Здзєнського.

19704 Леньо Анну, зам. Яричевську з с. Трійця (Доброміль), і Боднарчук Марію та Василя від Лучишина Дмитра.

19705 Рачоку з Гевських Евандію і її сина Петра і Ромка від Гевської Рени.

19706 Миренько Василя, с. Івана і Настазії з Хігора від Явлінського Федора, с. Андрія і Федусі.

19707 Лойко Микола з с. Улазів (Любачів) від Лойко Івана сина Василя і Параскеві з Чайків.

19708 Паламарчук Микола (в Шікаго) від братанка Миколи Паламарчука.

19709 Михайлишин Юлію і Кінаш Ярославу обидві з с. Коросно (Перемішляни) від Гіциньської М.

19710 Гирілюк Микола с. Дмитра і Василя з с. Гончарів (Городенка) від Фірман Василя.

19711 Рідних і знайомих з сіл Клубовець і Надорожна (Товма) від Івасюк Дмитра.

19712 Мош Степана, брата і Філь з Моші Магду, сестру від Евдої з Пуцаків Мош, д. Тимка і Марії з с. Волиця (Жидачів).

19713 о. Марущака Максима з с. Баранс Перетокі (Сокаль) від Марущак Ярослава.

19714 Гарасимчук Парано з д. Левус з с. Боратин (Броди) від Петрусь Катерини.

19715 Стегній Івана, с. Терешка і Ганни з с. Клішки (Чернігів) від Шевченка Василя.

19716 Дунас Зоську, Анну і Катерину, тіток з с. Черлиши (Городок Ягайлонський) від Грициня Михайла.

19717 Файфорович Анну, з д. Ветушинську від Ветушинського Миколи з с. Засадки (Старий Самбір).

19718 Горбянського Івана с. Андрія з с. Мокряни (Самбір) від Соломчак Петра, с. Дмитра і Анни з Горбянських.

19719 Зарницьку Серафіну і Юзку з с. Віліяна Велика (Самбір) від Даців Миколи з с. Татари.

19720 Колачко Василя, с. Онуфрїя і Марії з с. Дзікув Стрїя від Велька Катерини з д. Пургалі.

19721 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс молодому скитальцеві (31 років) мас шлюсарський вишкїл. Голоситись до ЗУАДКомітету у Філадельфії під ч. 19721.

19723 Лушакевич Дмитра з с. Риботич від Крупа Тересі.

19724 Войчук Станіслав хай зголошиться до ЗУАДКомітету у Філадельфії під ч. 19724. Справа дуже важна.

19725 До Таборових Управ в Німеччині і в Австрії. Просимо оголосити, що Іван Пуркан з Шікаго (ЗДА) пошукує своїх дітей Анну, Миколау і Ярослава Пурканів. Голоситись до ЗУАДКомітету у Філадельфії під ч. 19725.

19726 Скоцдополя Романа з табору „Ганав“ від Ганиш Михайла.

19727 Гамалу Василя з с. Лопушниця (Хирів) від Мелвідь Степана.

19728 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс для скитальців (чоловік і жінка) мовили і праездатних? Голоситись до ЗУАДКомітету у Філадельфії під ч. 19728.

Голоситись до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ТУРБУЄ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені і стурбовані тим, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кімчихах внаслідок неперіодної сухости, будете щасливі, коли почувете радісні вїсті, що їх розголосують надійно такі люди, що колись терпіли від випадання волосся вживаннями нового препарату, званого ТРАНСАН (Trusan). Звіти говорять, що такі і інші клопоты з волоссям, які повстають внаслідок свербічки на голові і малого ліпша покінчилися при правильній уживанні цього заливного препарату.

Не дозволяйте, щоб і стан вашого волосся погіршилося, коли ви вживаєте ТРАНСАН. Тепер маємо його в обмеженій кількості і його можна дістати по спеціальній ціні, коли шлите поштою повідомлення до Trusan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Заліть повідомлення нам два три-долларові ашуря за \$5, а не з ашуря за \$1 в звичайній ціні. (Коли посилається за повідомлення С. O. D. — тоді додається ще за поштовою доставою).

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ
Пошукую СПИЛНИКА до бу-черної-м'ясарні. Добре вироблений бізнес ковбаси, кишки, шинки і т. ін. — Можу також продати бізнес.
J. E. NIEDZIELA
577 — 3rd Avenue, South Brooklyn 15, N. Y.
Tel.: South 8-2984

Заля до винайму
УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КЛУБУ
при 313 E. 10th St. в Нью Йорку
Tel.: OR 4-9250

Професійні оголошення
Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі і застарілі недуги муж-чин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нерви і міхури, ревматизм; переводить аналізи крові а сечі.
Пробірка \$3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коди 4-7010 і Юніон Скуер, Голяни: Шопінг 10-1 сполучення і 4-7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

ІДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ... КУПИТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕРПОЛ СЕВІНГІС!

3. БЕРЕЗОВСКИ
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНІКІ
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street, New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748

ІВАН БРОЩАБ, нотар.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН
Молодечні радощі бракує часто мужчинам перетомними, вичерпаними зі сил або нервовими. У деяких випадках завважали, що недостатня кількість або вистачальних вітамінів в поживних стравах була причиною недостаті енергії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Обеагра Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬНО
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНІКІ
зарядку погребамі во \$150
шїні так низької як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНІКІ
Занимається похорономі в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2569

ПРАЦЯ

Потрібно МУЖЧИН до праці при заводі. Мусить перейти лікарська о-глядання. Пишемо подати височину, вагу, нік й родиний стан до: KENCROFT MALLEABLE CO., Inc. 373 Herfel Avenue, Buffalo 7, New York.

Потрібно ЖІНКИ до домашньої праці. Мусить любити діти і знання про вартення. Початуюча платня 15 дол. тижнево, кімната і харч. Може зголошуватись подружжя до: Mrs. F. L. SULLIVAN Freeport, Ill. R. R. 2.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПІЛИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАТИС
ЩІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛКУВАТИ

Часові відомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАТИСМОМ, НАПІХЛИМИ СУГЛОВАМИ, СІДІТНИКОЮ І НЕВРИТОМ можуть бути приборканими швидко новим ліком КО-НАЛІ (CO-NAL). Тисячі терпівачів, які вже були зрезані на операції, почувалися жалюгідними, тепер радо розголосують, що вони вперше знавали справжньої полегкї. Багато з них кажуть, що їхні болі устали вже після першої дози цієї замінної медичини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛІ вїстий. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли шлите оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Заліть вїшлють вам дві три-долларові папки за \$5, отже за знайомого одного долара від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заліть дієтовності при дорученні. Одначе киньтесь швидко тому, що часас обмежений.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

ДОБРІ ВІСТІ ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся сивіє, будете радудави, коли почувте що вже повився новий лік, званий NUVIDA, який, на диво, помагає уєувати сивину. Треба тільки раз на день натирати його малою кількістю олію. Вам треба натирати тільки так довго, доки не дістане важкоє свавосі волосся. Хто його вживав, може надивуватись, як легко можна новим способом віднаєкати природне волосся з молодечим виглядом.

На підставі спеціальної порозуміння читачі оцей газети можуть за-казати дві пакети цього замінного препарату за \$4, хоті окремо вони коштують по \$2.50. Щоб використати цю невичайну нагоду треба шлати оцей вїрзок до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посилайте грошей, а заліть, просто поштареві \$4, а до того кошти перешилки, коли вона прийде. Одначе зробить це негайно, бо кількість ліку є обмежена.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

„Скажу вам історію так, як я почув її по мому радіо з внутрішнього світу — словами самого Іннеса“.

Ми вїхали „молем“, тобто машинною, що її придумав Перрі, щоб грядити за новими зложоями вугілля.

Дейвід Іннес і Абнер Перрі продрієлися через поволоку внутрішнього світу і за 72 годин наїшлися у фантастичнім Новім Світі.

„Боже великий, що це є Перрі?“ — запитався з острахом Іннес. „Шобнебудь це було б“, закликав Перрі — „ми радше тікаймо швидко до мола“.

ТАРЗАН, ч. 2511. Новий Світ